

**OGÓLNOPOLSKA
KONFERENCJA NAUKOWA**

9-10 czerwca 2010

***Aksjologiczne podstawy edukacji:
milczenie, monolog, dialog***

Katedra Aksjologii Pedagogicznej i Metodologii Badań Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zaprasza na ogólnopolską konferencję naukową zatytułowaną *Aksjologiczne podstawy edukacji: milczenie, monolog, dialog*. Organizatorzy proponują, aby wystąpienia konferencyjne skupiły się na problematyce edukacji na poziomie szkoły wyższej, podejmując i analizując wątki aksjologiczne w trzech wskazanych w tytule konferencji stanach rzeczy. Każdy z tych stanów może afirmować wartości, ale także może im zaprzeczać. W poszukiwaniu wartości można podążać jednym z dwóch tropów: przyglądając się wzajemnym relacjom uczonych lub relacjom między wykładowcami a studentami.

Pojęcie milczenia jako wartości wymaga głębokiego namysłu. Na początku może ono kojarzyć się z różnymi rodzajami konformizmu. Ludzie milczą na przykład w sytuacjach konfliktowych, gdyż jest to dla nich wygodne. Z drugiej strony, są sytuacje, w których lepiej jest milczeć niż mówić. Doświadczenie pokazuje, że ludzie milczą, gdy nie wiedzą, co powiedzieć, gdy czują, że to, co musieliby powiedzieć, byłoby zbyt bolesne dla innych lub gdy jest to jedyny sposób wyrażenia niezgody na coś. Czy takie obszary milczenia są obecne w edukacji na poziomie szkoły wyższej? Czy są takie problemy, których na tym poziomie się nie porusza lub których nie powinno się poruszać?

Mówienie o wartości monologu może zaskakiwać, gdyż współcześnie monolog oceniany jest negatywnie jako zbędna gadanina. Trudno w kulturze demokratycznej i liberalnej uzasadnić długie wypowiedzi jednej osoby, do których inne osoby nie mogą się odnieść. Monolog jest poddawany krytyce w psychologii, politologii oraz pedagogice. „Zła sława” monologu sprawia, że traci się z oczu to, iż znaczna część działalności pedagogicznej ma formę monologiczną. Dotyczy to zwłaszcza edukacji na poziomie szkoły wyższej. Wykłady, które odgrywają kluczową rolę na uczelniach, są najczęściej monologami wygłaszanymi przez wykładowców w obecności studentów. Takimi monologami są również pod wieloma względami książki i artykuły. Wygłaszając i pisząc je uczeni korzystają z autonomii. Jakiego rodzaju odpowiedzialność powinna im w tym towarzyszyć? Czy wolność badań naukowych oznacza, że uczony może powiedzieć wszystko?

Przeciwieństwem monologu jest dialog. Wartość dialogu jest uznawana powszechnie za coś oczywistego, pozytywnego, wręcz pożądanego. Dotyczy to przede wszystkim kontekstu edukacyjnego, w którym za lepsze uważa się przekazywanie wiedzy i umiejętności w formie dialogicznej niż w formie monologicznej. Dialog rozumie się albo jako formę efektywnej komunikacji międzyludzkiej, albo jako drogę poznawania ludzkiej natury. W edukacji na poziomie szkoły wyższej dialog wydaje się podstawą wielu sytuacji, począwszy od funkcjonowania demokratycznych gremiów uczelni, a na relacjach między wykładowcami i studentami kończąc. W jaki sposób dialog, charakterystyczny dla kontekstów demokratycznych, może być umiejętnie prowadzony w uczelni, która w obszarze badań naukowych demokratyczna nie jest i być nie może?

Opiekun naukowy konferencji:

Dr hab. Piotr Kostyło

Sekretarz konferencji:

Mgr Katarzyna Grzesiak